

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3Tos/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5915010149
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Mazúch
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5915010149.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, na neverejnom zasadnutí konanom 8. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Mazúcha a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Vladimíra Sučika prejednal sťažnosť odsúdeného Z. I. proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1PP/15/2015 z 20.5.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného Z. I. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Ružomberok podľa § 416 Tr. por. a § 68 ods. 2 Tr. zák. vyslovil, že odsúdený Z. I., toho času vo výkone trestu v ÚVTOS v Ilave, sa v skúšobnej dobe po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody neosvedčil a nariadil mu výkon zvyšku trestu odňatia slobody 1 rok, 5 mesiacov a 1 deň, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 3T/192/2014 z 25.2.2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/46/2015 z 9.4.2015, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 3T/103/2007 z 18.6.2007 pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a iné vo výmere 10 rokov nepodmienečne.

Podaním doručeným 25.5.2020 podal odsúdený návrh o odňatie veci Krajskému súdu v Žiline a jej prikázanie Krajskému súdu v Trenčíne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením 4Ndt 20/2020 zo 4.8.2020 podľa § 23 ods. 1 Tr. por. rozhodol, že trestnú vec odsúdeného Z. I. vedenú na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 3Tos/42/2020 tomuto súdu neodníma. Uznesenie bolo doručené odsúdenému 17.9.2020 postupom podľa § 66 ods. 4 Tr. por.

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť odsúdený, a to ihneď po jeho vyhlásení. V dôvodoch podanej sťažnosti uviedol, že v priebehu konania pred okresným súdom mu predseda senátu 6.5.2020 určil päťdňovú lehotu na ustanovenie, resp. zvolenie si obhajcu podľa vlastného výberu na svoje náklady. Vzhľadom na svoju dlhodobú materiálnu núdzu, ktorá mu bránila zvoliť si advokáta na svoje náklady 20.5.2020 požiadal predsedu senátu o ustanovenie obhajcu súdom. Poukázal na ustanovenie § 34 ods. 3 a 40 ods. 2 Tr. por., čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Predseda senátu mu však dal na vedomie, že jeho žiadosti o ustanovenie obhajcu nevyhovie a neustanoví mu obhajcu z dôvodov, že sa v konaní o premene podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nejedná o povinnú obhajobu. Predseda senátu tým porušil jeho ústavné právo na obhajobu. Právo na obhajobu sa pritom zaručuje ako základné právo fyzickej osoby podliehajúce všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd a možno ho považovať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejným záujmom, ktorý je predmetom ústavnej ochrany. Účelom práva na obhajobu je poskytnúť príležitosť brániť sa obvinenému zo spáchania trestného činu. Navrhol, aby nadriadený súd napadnuté uznesenie zrušil, nariadil okresnému súdu, aby mu ustanovil obhajcu a vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť bola podaná v zákonom stanovenej lehote, oprávnenou osobou, avšak táto nie je dôvodná.

V súvislosti s procesným postupom okresného súdu je namieste konštatovať, že konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, najmä v súlade s ustanovením § 416 a § 417 Tr. por. Nadriadený súd zistil, že odsúdený bol pred rozhodnutím o nariadení výkonu zvyšku trestu vypočítaný. Sťažnostné námietky odsúdeného k procesnému postupu prvostupňového súdu, najmä k neustanoveniu obhajcu sú nedôvodné.

Odsúdený bol na prvé verejné zasadnutie 6.5.2020 riadne a včas predvolaný. Na verejnom zasadnutí po poučení podľa § 34, § 122, § 123 Tr. por. uviedol, že si chce sám zvoliť obhajcu. Po výslovnom poučení predsedom senátu podľa § 40 ods. 2 Tr. por., teda, že ak nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a požiada o ustanovenie obhajcu, je povinný v konaní pred súdom predseda senátu ustanoviť mu obhajcu z advokátov aj v prípade, že neexistujú dôvody povinnej obhajoby, výslovne uviedol, že obhajcu si chce zvoliť sám. Z tohto dôvodu mu predseda senátu poskytol lehotu 5-tich pracovných dní, aby súdu oznámil a predložil plnú moc ustanoveného obhajcu s tým, že ak tak neurobí, súd bude mať za to, že si obhajcu nevolí a zároveň nebude prihliadať na ustanovenie § 40 ods. 2 Tr. por. Odsúdený poučenie zobral na vedomie. Predseda senátu verejné zasadnutie odročil na 20.5.2020. Odsúdený Z. v lehote 5 - pracovných dní plnomocenstvo zvoleného obhajcu konajúcemu súdu nepredložil, ani v tejto lehote nepožiadaval o ustanovenie obhajcu pre nemajetnosť podľa § 40 ods. 2 Tr. por.

Odsúdený však na odročenom verejnom zasadnutí 20.5.2020 po opätovnom poučení, ako aj o tom, že ustanovenie § 40 ods. 2 Tr. por. nevyužil a preto sa bude pokračovať vo verejnom zasadnutí uviedol, že pochopil, že má právo zvoliť si obhajcu, ale situácia je taká aká je, a preto by chcel využiť možnosť ustanoviť obhajcu ex officio. Odsúdený tiež dodal, že kontaktoval syna, ktorý je advokátom, ale ten bol zaneprázdnený a ďalší advokát taktiež nemohol. Bolo mu odporúčané, aby žiadal ustanoviť obhajcu. Súd napriek tomu vykonal verejné zasadnutie a vo veci meritórne rozhodol. Okresný súd ku konaniu odsúdeného uviedol, že ho vyhodnotil iba ako účelové s cieľom ukončiť aktuálny výkon trestu a dostať sa na slobodu. Odsúdenému bola totiž daná možnosť požiadať o ustanovenie obhajcu pre nemajetnosť, ktorú však nevyužil po výslovnom poučení ihneď, ani v určenej lehote predsedom senátu. Na jeho ďalšiu žiadosť už preto súd neprihliadol a považoval ju len za obštrukciu.

Nadriadený súd sa s konštatovaním okresného súdu v celom rozsahu stotožnil, pričom poukazuje na to, že podľa § 36 ods. 4 Tr. por. za včasnosť zvolenia obhajcu, ako aj za včasnosť podania žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 Tr. por. zodpovedá sám obvinený. Týmto zákonným ustanovením sa stanovila zodpovednosť obvineného za včasnosť zvolenia obhajcu, ako aj za včasnosť podania žiadosti o ustanovenie obhajcu z dôvodu nemajetnosti. Uvedené zákonné ustanovenie bolo zavedené práve s cieľom zabrániť obštrukciám s tým, že žiadosť o ustanovenie obhajcu z dôvodu nemajetnosti nie je dôvodom na zmenu termínu nariadeného úkonu trestného konania. Obvinený má teda zodpovednosť aj za včasné podanie žiadosti o ustanovenie obhajcu. Cieľom tohto ustanovenia bolo práve obmedziť možnosť špekulatívnych žiadostí obvinených a jednoznačne vymedziť ich zodpovednosť za zabezpečenie svojho práva na obhajobu v súlade s legitímnym záujmom na procesnej efektívnosti trestného konania - na vykonaní trestného konania bez prieťahov.

Odsúdenému bola už na prvom verejnom zasadnutí 6.5.2020 daná možnosť na ustanovenie obhajcu pre nemajetnosť podľa § 40 ods. 2 Tr. por., ktorú odsúdený výslovne odmietol. V určenej lehote 5 - tich pracovných dní, po odročení verejného zasadnutia, podľa § 40 ods. 1 Tr. por. plnomocenstvo zvoleného obhajcu nepredložil a ani neoznámil, že žiada ustanoviť obhajcu pre nemajetnosť podľa § 40 ods. 2 Tr. por. Okresný súd preto na verejnom zasadnutí 20.5.2020 už na jeho opätovnú žiadosť neprihliadal a konanie odsúdeného správne posúdil ako obštrukčné. Konaním okresného súdu tak neboli porušené práva odsúdeného na jeho obhajobu, pretože odsúdenému po zákonom poučení bolo umožnené využitie jeho práv spočívajúce v zvolení, alebo v ustanovení obhajcu, no odsúdený vlastným konaním svoje právo na zvolenie, či ustanovenie obhajcu pre nemajetnosť nevyužil, ale naopak jeho využitie v podstate sám zmaril.

Z preskúvaného spisu vyplýva, že odsúdenému plynula skúšobná doba pri podmienčnom prepustení od 8.6.2015 do 8.6.2020. Počas plynutia skúšobnej doby sa odsúdený dopustil 27.1.2020 prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. zák. za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Odsúdený trest odňatia slobody vykonal od 27.1.2020 do 27.7.2020.

Takéto správanie, keď sa odsúdený opakovane dopustil úmyselnej majetkovej trestnej činnosti, nemožno ani podľa názoru krajského súdu považovať za vedenie riadneho spôsobu života. Odsúdený teda nevyužil možnosť, ktorá mu bola daná pri podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ale naopak opakovane sa počas plynutia skúšobnej doby dopustil úmyselného trestného činu. Výrok okresného súdu o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, preto považuje krajský súd za zákonný.

Stavu vecí a zákonu zodpovedá aj výrok napadnutého uznesenia o určení zvyšku trestu odňatia slobody vo výmere 1 rok, 5 mesiacov a 1 deň. Odsúdený z výkonu 10-ročného nepodmienečného trestu odňatia slobody vykonal od 9.11.2006 do 8.6.2015 jeho časť vo výmere 8 rokov, 6 mesiacov a 29 dní. Zvyšok trestu preto okresný súd správne určil na 1 rok, 5 mesiacov a 1 deň.

Na základe týchto skutočností nadriadený súd sťažnosť odsúdeného Z. I. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol, pretože nie je dôvodná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.